

Nro 23.

A' FELS. R. TSÁSZARNAK ÉS A. KIRALYNAK
KEGYELMES ENGEDELMÉBŐL.

*Költ Bétsben Mártziusnak 21-dik napján 1794.
esztendőben.*

Hadi Történetek és Környülállások.

A' régi költeményező világ azt beszéllette *Kád-
mus* király idejéről, hogy abban az emberek
nem a' természeti születésnek úttyán, hanem mint
a' tsitsóka úgy nőttek ki a' földből, még pedig
egészlen fel fegyverkeztetve. Talám ugyan a' je-
lenvaló hadakozásnak idejére tzelozott ez a' köl-
temény, mivel mint a' fű száll, annyi az eggy-
mással való viaskodásra készülő fegyveres em-
bernek száma. A' *Brüsszeli* tudósítások szerént
700 ezer főből álló Frantziaság áll fegyverben,
és 14 táborra vagyon fel osztatva. Az úgy ne-
vezett északi ármádia, mellynek fő kórmánya

Pichegrü Sanscoulotte Generálra vagyon bizattatva, 157 ezer emberből álló, u. m. 90 ezer linea truppból; 22 ezer könnyű infantériából; 30 ezer lovasból; és 15 ezer recrutából. — Ezek ellen *Ostendétől* fogva *Luxenburgig* 80 ezer Austriacussok; 40 ezer Anglusok, Hannoveránusok, és Hassusok; 20 ezer Hollándusok állanak. Ez a' 140 ezer emberből álló eggyesült sereg eggynehány ezerrel fog öregbitetni a' Cseh Országból, Gailitziából, Austriából, és Angliából Frantzia Ország felé masirozó regementekből, ide nem számlálván az Austriai Belgyiomban fel állitatott *Wallon* regementeket. Mindenek jól lábra vagnak állitatra, 's nyúghatatlansággal várják a' végső parantsolatot. Artillériánk is olly izámos, 's olly jó, hogy leg kissebben sem enged a' ditséretes Frantzia artillériának. Igaz ugyan, hogy a' plánmok nagy titokban tartatnak: a' miképen mindazáltal a' készületekből, és környülállásokból ki lehet húzni, és a' miképen az ellenségtől hozzánk által szökött katonák beszélik, arról álmodoznak kakas uraimék, hogy mindenütt eggyzersmind támadják meg seregeinket, hogy a' tengerre fekvő Flandrián által a' gazdag Hollándiába tsaphassanak, sőt hogy Geldriáig bé nyomúlván, bosszút álhassanak a' Pruszsziai seregeken. Hanem koránt se gondollyák, hogy készületlenségben fognak bennünket találni; valamiképen ök, úgy mi is szüntelen való vigyázatban vagyunk, éiesittyük fegyvereinket, vég várainkat olly állapotba tettük, hogy akármelly erős, és hosszas ostromot ki álhassanak, a' *Sambre* vize partyán eggy mást éri a' sok battéria, és az azokon fekvő menydörgő ágyúk halállal fenyegetik az azokhoz közelíteni akarókat. A' hozzánk által szökött Frantziaknak nints száma, minap eggy pap is jöve hozzánk által, a' ki a' gvillotiné el távoztatására szolgálatot vett a' lovasság közt, és lovastól 's szerfzámostól szökött hozzánk. — Hogyha hitelt érdemelnék beszédjei, igen rosszúl vagyon a' Frantzia armádia mundirozva, ellenben mindennémű eleséggel bővölködik. Épen ez

által serkengette *Pichegrü* Generál a' kórmányára bízott patrióta seregeket kötelességeknek telylyesítésére, szemeik eleibe terjesztvén azt a' nagy szükséget, a' melly nemcsak magában Párisban, hanem az egész Frantzia Országban szerte széllyel uralkodik, 's szerentséseknak tartotta őket, elegendő húsok, borok, kenyerek, pálinkájok lévén a' táborban, mivel őket itilte a' N. Gyűllés legméltóbbaknak, az eleségnek bővségére, a' kik t. i. fegyverekkel védelmezik hazájokat.

Ez a' seregeinek számában, 's kélttség kívül tulajdon tetteiben is félettébb fel fuvalkodott patrióta Generál illyetén hazug hirdetményt küldött 's tétetett közönségessé a' vezérlése alatt lévő seregeknél. Vitéz barátim! Vagy szabadság, egyenlőség, atyafiság, vagy halál! Ezen ármádia kórmányának kezemre lett vételekor sokkal inkább támaszkodtam a' ti vitézi bátorságtokra, és szabadsághoz ragadott szivetekre, mint önön magam erejére. A' Frantzia K. Társaságnak földé, melly néhány környékekben öszve szövetkezett ellenségeink által el foglaltatott vala, immár megtisztított; vitéz barátaink magok előtt látták azokat futni, és tsak egy szegelete vagyon még tartományunknak ellenségeinktől való meg szabaddítatására. Azért jöttem vitéz barátim hozzátok, hogy a' magam erőlködéseit, a' tiétekkel éggütt öszve kaptsollyam, 's onnat is ki üzzem őket, a' minthogy hizekedem is magamnak, hogy mivel mi a' szabadságért viaskodunk, nem lészzen erőlködésünk haszontalan. Hanem hogy annyival bizonyosabbak legyünk annak jó következéséről, szükséges éggymás iránt jó bizodalommal lennünk, erőnket, és akaratunkat öszve kaptsolnunk, és hogy éggyen éggyen meg kötöztessük buzgóságunkat erónknek öregbitésére. Derék vitézek, a' kik tennen magatokat a' viadalokba meg külömböztettétek, igyekezzetek ifjú vitéz pajtásaitokat olly formán oktatni, hogy minél előbb követhessenek benneteket a' ditsőségnek mezejére! Széptetteiteknek elő beszéllése által öntsetek lelkeik-

be buzgó kívánságot, a' ti követésteekre, és semmi egyéb kevlységet ne mutassatok irántok, hanem csak azt, hogy ti már diadalmaskodtatok a' vezedelmeken, a' mellyekben hogy ok is rélt vehessenek, nyúghatatlansággal fogják várni! Ti pedig hazátoknak védelmezésére felgyülekezett ifjú polgárok, siessetek magatokat a' tanulásra való buzgóságtok által ditsösséges hivataloknak tellyesítésére alkalmasokká tenni. Mindnyájan legyetek a' felsőbbektől való függésnek, és jó rendnek barátjai, a' melly nélkül meg nem lehet a' győzedelmet szerezni. A' mi éngemet illet, erőlködéseiteket tellyes tehetségimmel fogom támogatni; hanem én egyenes szivű republikánus vagyok. Hogyha hibáztok, meg fogom ti néktek mondani, 's vissza hivlak a' jó rendtartásra. Kérlek benneteket, hasonlót mivellyetek velem, hogyha el távoznám a' lineától. Tanátsadástok hozzám való barátságtoknak tanúbizonyosága leszen, és az én magam meg jobbitására tzelző buzgóságomból fogjátok meg ismérni, melly tizta és szinmutatás nélkül való legyenek fel tett tzellyaim. Mindnyájan egy formán lépünk, 's jó leszen dolgunk. — Ellyen a' Frantzia Respublika!

Brüffelből vettük azt a' tudósítást is, hogy az északi ármádiához küldetett N. biztosnak kötelessége a' jelen való táborozás el kezdettetését sürgetni, és az idei plánomot eggynéhány pontyaiban meg változtatni, mivel magok is által látták azt a' Frantzia nemzetnek mostani előjárói, hogy titkos fel teteleiket többnire ki tanúlták Generálissaink. Ez a' N. biztos gyakorta való gyűlést tartott *Rysselben* a' Fr. Generálisokkal. Bizonyosnak lenni mondatik, hogy 10 ezer főből álló gyalogság fog a' Rajna vize mellől az északi ármádiához menni, a' *Móseli* ármádiától pedig számos lovasság, mellyeknek oda lejendő érkezések után el fog kezdödni a' két fél között való ellenségeskedés.

Úgy halljuk, hogy a' *Vendei* osztályban ismét fei emelték fejeiket a' Rojalisták, és épen más formán folynak ottan a' dolgok, mintsem *Barrere* hazudozott a' N. Gyűlés előtt. Az Ausztriai Belgyiomban *Mercure universel* nevezet alatt ki adattaini szokott újság levelekben, egy különös, és Jakobinusi indulatú embertől származott levelet olvasunk, melynek foglalattya rövideden így vagyon: „Soha sem vólt még a' szereztesse irántunk oly mostoha, mint a' tegnapi napon, (éítsd Februáriusnak 23-dik napját) ámbar mi olly jó rendelkezéseket tettünk légyen is, hogy telylyes reménységgel lehattúak ezen véres hadakozásnak égygyzeriben lejendő el végzéséhez. — Egyébb hátra nem vólt, hanem hogy a' Rojalistáknak azon 3 colonnéját, melly égyynéhány napoktól fogva *Vihiers*, *Beaupreau*, és *Clisson* közt nagyon meg szorúlt, környül kerittsük. A' mi ármádiánk, melly a' körül fekvő helyiségekből való nationalis gárdisták, és az első requisitióból való ifjúság által nagyon meg öregbitetett, 20 órányi járó földre könnyen ki terjelzkehdetett, 's mindenütt szembe lehetett vólna égyymással, leg fellyebb 15, vagy 18 ezer Rojalistákkal lett vólna dolgunk. Hanem késedelmezésünk, melly eleitől fogva nagy ártalmunkra vólt minékünk; mostan is mélly sebet ütött testeinken. *Cordeiel* Generálnak, a' ki a' minapi tsata után *Gumelie-rig* vissza húzta magát, Febr. 23 dik napján jó reggel rajta kellett vólna *Laroche Jakvelin* colonnéjára ütni, a' midön *Thüreau* Generál, Generál *Charette* pártos vezért *Vihiersbe* meg támadta vólna, azon közben más két Generálok *Beaupreau*, és *Clisson* közt való égygyességét az ellenségnek ketté metzették vólna, égy szóval, úgy vóltak a' rendelkezések meg tétetelve, hogyha a' republikánusok kötelességeiket mivelték, avagy ha Generálisaink időt nem engedtek vólna az ellenségnek meg támadtatásunkra: nemtsak tellyességgel vissza nem húzhatták vólna magokat, sőt mindnyáján ott lelték vólna sirjaikat. De épen azok

támadtak meg bennünket Febr. 22-dik napját követett éjjel, 'a' kiket mi eggy vágással semmikké akartunk tenni, még pedig olly nagy dühösséggel, hogy mingyárt eleinten tántorgani kezdetek colonuék, 's tsak hamar az után zürzavarba hozattak. A' Generálisoknak és hadi tiszteknek kiáltozásaik és biztatások tellyességgel rendbe nem hozhatták őket, a' kiket *Doveig* és *Florentig* üzenek a' Rojalisták, 's rettenetes vér ontást tettenek közöttök. E' szerentsétlen napon két Generálisunk, 's leg alább 6000 patrióta vitézeink estenek el, az utak tellyesek vóltanak holt testekkel, és sok kaszákkal, és nyársokkal fel fegyverkezett férfiakat 's asszonyokat lehetett látni, a' kik minden könyörületesség nélkül által szurdalták az eleikbe akadtakat. Egész ártillériánk az ellenség kezébe esett, és már most azok veszik hasznát, a' kiknek el töröltetésekre vala rendeltetve. Úgy tartom, hogyha valaha, bizonyára most nintsen idő a' ki irtattatásokról való gondolkozásra. Lehetetlen őket el nyomni és vitézi bátorságokat le írni. Még a' férfiaknál is gonoszabbak az asszonyok, a' kik nemtsak férjeiket, hanem még gyermekeiket is ezen véres hadakozásnak meg átkodással való folytatására serkengetik. Pistolyokkal és hegyes törökkel futkostak a' Rojalistáknak rendjeik között, 's mindenütt bátorságot öntöttek szíveikbe. — A' pártosoknak egymás után következett győzedelmek, minden szomszéd osztályokat fel ébresztették, 's félő, hogy egész Kis-Britannia hozzájok ne tsatollya magát. Rajtunk vett utólsó győzedelmeket követett napon eggy hirdetményt tettenek közönségessé, mellyben minden szomszéd tartományokat egygyességekre hívják az Isten óltárának, és a' királyi thronusnak védelmezésére.

A' Rajna mellett táborozó seregekek is nyughatatlansággal várják a' viadalra serkentő trombita szót. A' *Heidelbergai* tudósítások szerént e' folyó hólnapnak 1 ső napjától fogva égygyetlen eggy áldott nap sem múlt el, mellyen a' Rajnán

túl, kiváltképen pedig a' hegyekhez közel fekvő helységeket meg ne látogatták, és szörnyen ne sattsolták volna a' Frantziák. A' *Hardt* vize mellett fekvő *Türkheim* nevű városra, a' melly már ennekelötte is sok izben szenvedett, e' folyó hólnapnak 3-dik napján ismét 90 ezer livrából álló sattsot vetettek, e' mellett 600 inget, 100 pár tsizmát parantsoltak magoknak adattatni, és a' sok kérésre 's könyörgésre 24 óráig tartó időt engedtek nékiek. *Unstein* és *Calstadt* nevű faluktól 200 inget, 100 pár tsizmát, és minden ottan találtatandó sarukat kívántak, hanem a' nevezett helységeknék szerentséjekre, más nap reggel egy commandó Pruffzus hufzárok és dragonyosok érkeztenek oda, a' kik, velek öszve tsapván sokakat a' földre terítettnek, 's eggynéhány szekereket el is nyertek tőlök.

Wetzlárban Mártilusnak 7-dik napján költ levélből ezeket olvassuk: Minden *Spirában* találtatott ezüstöt, aranyat, rezet, 's egyébbert, ennekfelette bőrt, gyümöltsöt, barmot, harangokat, rövideden ki mondván mindent a' mi szemeknek szájoknak tettett el vették 's el vitték a' Frantziák, sok tőlök való félelem miatt honynyaikból ki költözött tehetős lakosoknak házaikat ki pusztították, 's végtére 400 ezer livrából álló sattsot vetettek a' városra. Szemeik előtt forgatván a' szegény lakosok az 1689 esztendőben öseiken történt szerentsétlenségeket, és városoknak a' Frantziák által akkor lett leégettetését; a' kinek miye vólt által adta az előjáróknak a' satznak ki pótoltatására. — A' mit kész pénzel ki nem fizethettek, gabonával, szénával, 's szalmával, 's más féle eleséggel kellett ki pótolni, melly miatt olly nagy szükségre jutott az egész város, hogy kéntelenek másutt házról házra menni 's alamisnát kéregetni. — Többnire mindnyájan elvelztették egészségeket, 's sokan életeket is.

Eggy magános, Rajna mellől érkezett tudósításból olvassuk, hogy múlt hólnapnak 27-ik nap-

ján reggeli 6 óra tájban 3 colonné lovas és gyalog Frantziáság marsirozván *Reingenheim* felé, a' portázni ki ment hufzárók által jókor észre vétetődtek. A' nevezett helységben külső orrón állott Palatinus rgből való *Kováts* all hadnagy, az első puska szó hallásra a' leg szélső ör-állóhoz nyargalván tulajdon izemeivel látta az ellene marsirozó ellenségnek erejét, kinek *Fulda* kapitány-nyal lett maga öszve kaptsolása egészen semmi vé tette a' kakasoknak fel tételeket. Noha pedig öt vagy hat annyin is vóltanak a' Frantziák, még is mindazáltal meg nem rettentek tőlök a' nevezett kapitány és all hadnagy, hanem közikbe vágván, egész *Reingenheimig* vissza nyomták őket. Mind két részről hüllottanak el, és kaptak sebet néhányan, nem sokan a' Frantziák által is el fogattattak közülünk. Eggy Frantzia tiszt tellyes-séggel nem akarván magát meg adni, sőt még akkor is, a' midön egészen körül vétetett vitézeink által, vagdalván nevezett kapitányunkra, diribról darabra aprítatott. Eggy *Gyulay* izabad seregéből el fogattatott tisztet izerentsésen meg mentettek a' *Leopold* hufzárjai.

Koburg Feldmarsalnak *Valencziából* küldött tudósítása izerént következő hadi történetek estenek a' kórmánya alatt lévő Austriai seregek és Frantziák közt Mártz. 3-dik napjától fogva 10 ig. Mártz. 3-dikán reggeli 7 órakor mintegy 500 főből álló Frantzia gyalogság, és 3 tüzg lovasság ment ki *Bouchainból* *Lien St. Amandig*, holott orrón állott hufzárjainkat meg támadván, bellyebb szoritották. Értésére esvén e' dolog a' *Douchiban* commandirozó véghelyi stuttzos sereg Obristlajtinántyának *Jelachichnak*, leg ottan fél compánia gyalogságot küldött 6 fontos ágyúval a' *Douchi* előtt kélzitetett sántzba, olly véggel, hogyha a' környülállások kívánándják, segitené a' lovasságot. Azonközben a' más részben külső orrón állott *Leopold* hufzár regből való fő Strázsamester *Stefaits* két tüzg könnyű izerü lovas-sággal, és 3 tüzg hufzárókkal oda érkezvén, az

ellenséget szerentsésen vissza verte, melly tsatázásban két emberünknel több sebbe nem esett. Mártz. 4-ik napján, a' nap fel kelésekor, három oldalon, u. m. *Etenville*, *Arbre de Gvise*, és *Reumont* mellett támadták meg külső őr állóinkat a' Frantziák. *Kray* G. Májor, a' ki a' *Catoi* tetőkön állott vala, halván a' puskázást, égyfzeriben lóra ült 's ment az ellenségnek meg vizsgálására, a' ki is 460 lovas vadászokból, és 170 dragonyosokból állott. Ahozképest kéntelen vólt a' nevezett Generál Májor egy tzúg hufzárt, egy tzúg³ Uláhnust, egy compánia gyalogságot, és egy hat fontos ágyut a' *Catoi* tetőkre küldeni, és mind addig tartoztatni az ellenséget, a' meddig a' többi gyalogság *Cató* védelmezésére oda érkezett vólna. Mivel pedig *Mazinket* felől is számos Frantziáság menni tapasztaltatott, három lárma ágyú lövést tétetett a' nevezett Generál, mellyre minden körül belől feküdütt batallionok, és 1 vasas osztály öfzve gyüllötenek, és a' Császár hufzár regementebeli kapitány *Fejér*, *Vezér* fő hadnagy, és *Gravallik* all hadnagy vezérlésdk után olly szerentsésen rajta tsaptak a' *Reumontból* jött Fr. lovasságra, hogy égyfzeriben meg futamodott, 1 kapitány 16 dragonyossal, és lovas vadászal el fogattatott, mintegy 30 öfzve aprítatott, és számosan meg sebessitettek közzülök. — *Ottó* F. M. Lájtinánt, Mártz. 5 dik napján azt a' jelentést tette, hogy a' Császár karabélyos regementének könnyű szerű osztályából való kapitány *Noyer* reggeli 6 órakor portára ki menván, *Rieux* nevű helységben, egy 10 fekete hufzárból, és 20 dragonyosból álló commandóra bukkant, közikbe vágott, 1 Strázsamestert a' földre terített, 1 köz embert el fogott, és 2 lovat nyert. — *Hohenlohé* hertzeg hadi Tármasternek jelentése szerént Mártz. 6 dik napján 2000 gyalog, 's 400 lovas Frantziáság ment ki a' *Filippevilli* őrizők közzül, és *Daussoy* mellett őrrön állott vadász katonáinkat keménnyen meg támadták, kiknek segittségekre menván a' *Teutschmeister* nevű gyalog regement, velek égyütt álhatatosan ki állották az

ellenségnek tüzet, és egy szálnyit sem távoztak el tanyájoknak helyéről. Azomban, mind a' *Barkó* huszárjai, mind a' *Saxe* nevezetű lovas Frantzia osztály, melly ennekelötte esztendővel jött hozzánk által, segítségére menvén a' minden felől szorongattatott gyalogságunknak, el annyira megrettent az ellenség, hogy éggyszeribe vissza fordúlt, 's bátorságosabb helyet keresett magának. Hat embernél többet ugyan el nem vezetett, de ha hozzája lehetett volna az ingoványos föld miatt férti, bizonyosan sokkal többet meg emészttet volna a' huszár kard. Mártz. 8-dik napján dél előtt 10 órakor 30 Frantzia lovas ment ki *Bouchainból*, az *Avesne le Segh* nevű helységnél vigyázott külső ör-állóink ellen; hanem észre vévén gonosz fel tételeket *Ferdinánd* fő hertzeg huszár rgből való fő Strázsamester *Stefaits* úr, segítségére ment a' szorongattatott Austriai ör állóknak, és minekutánna 2 embert, és 2 lovat agyon lőtt volna az ellenség közül, kívánsága szerént vissza verte.

A' mint *Browne* hadi tármester *Heidelbergai* fő quártélyából jelenti, még ekkorig semmi nevezetes dolog nem történt a' *Rajna* környékén; hanem a' miképen ki küldetett kémjeink beszéllettek, még most is szüntelen a' *Germersheimi* sántz ásásban foglalatoskodnak a' Frantziák, és hogy szabadon láthassanak a' *Rajna* partyáig, minden élő fákat töviből ki vágattak.

Olasz Országból, nevezetesen pedig a' *Niz-zai* Grófságból az a' hir érkeze hozzánk, hogy a' Frantzia ottan lévő ármádia minden nap nevedik, és hogy immár naponként mind jobban jobban nyomúl előre, mellyből azt a' következtést lehet ki húzni, hogy nem sokára ottan is el kezdődik az ellenségeskedés. — A' *Bétsi* udvari újság is azt adja tudtunkra, hogy a' múlt hólnapnak 26-dik napján egynéhány Sárdiniai külső ör-állókat véletlenül meg támadták a' Frantziák; hogy egynéhány tanyájokat el is fog-

laltak, és hogy egész erejekkel *Saorgiora* fene-
kednek.

Frantzia Ország.

A' N. Gyűlésnek közönséges végzése szerént egy vólt nemes Frantziának sem szabad a' Fr. ármádiánál szolgálni. Ezekre nézve egy ollyatén irást tétetett a' hadi minister közönségessé, mellyben a' parantsoltatik nékiek, hogy mostani hol léteket adják bé, hogy ekképen ölzve ne elegyitessenek a' hazájokból ki költözöttekkel. — Múlt hólnapnak végén azt végezte a' N. Gyűlés, hogy minden Anglusoknak, Spanyóloknek, és Fejedelmeknek, a' kik a' Fr. nemzet ellen hadakoznak, avagy annak ellenségeinél szolgálnak, és a' kiknek fekvő jószágaik, és adosságaik vannak Frantzia Országban, neveik irattassanak fel, jószágaiknak betse tétettessen fel, és hogy az ilyetén személlyeknek adossaik ugyan azon törvény és kötelesség alá vettettessenek, a' melly alá vettettek a' hazájokból ki költözteknek adossaik. — Olly nagy rémulést okozott *Párisban* az a' hir, melly szerént *Brestia* is az Anglusoknak akarja magát fel adni, hogy mingyárt 10000 fegyveres ember küldtetett oda postán. — Ismét két új találmánnyal szaporította a' Frantzia elmés fő e' világ találmányainak számát. Az első egy 4 kereken álló és ide 's tova vitettethető konyha, mellyen két ember napjában 1000 katonának készithet eledelt. Ennek formája, múlt hólnapnak 21 dik napján mutattatott bé a' N. Gyűlésnek, 's előtte tellyes meg elégedést nyert. — A' másik egy négy fontos ágyúnak le ábrázolása, mellynek lavettáján, az az, vállúján ámbár semmi kerekek nintsenek is, még is, akármelly szoros, és bajos úton, szabadon 's könnyen el lehet vinni. Ezt a' *Meulani* fegyveres tárban dolgozó pattantyúsok találták fel, és e' folyó hólnapnak 2-ik napján bé is mutatták a' nemzeti képviselőknak. Mellyik légyen e' kettő közzül hasznosabb

találmány? kétség kívül azt fogják Érd. Olvasóim felelni: az, a' melly az ember életének fenn tartására tzelez. — Nem régiben egy 16 elztendos, kedves abrázatú ifjú amazon jelent meg a' Jakobinusok gyülekezetében, a' ki mint lovas vitéz három elztendeig szo gálván az élzaki armádiánál gyakran meg fordult a' tsatázásokban, és kapott is egynéhány sebet, nevezetessen ennekelőtte elztendővel *Dünkerka* alatt. Vitéz tettei által nyert seb helyeit, nevezetessen pedig azt, mellynek gyógyításából sok seb orvosok ki fáradtak, és még sem gyógyithatták bé, mutogatván a' Jakobinusok előtt, olly nagy könyörületességre bírta őket maga iránt, hogy leg ottan 240 *livrát* és 16 *solst* szedtek magok közt ölzve, ezen bátor amazonnak számára, és azzal a' tisztelettel tisztelték meg ötet, hogy mindenkori szabados bé menelt engedtenek nékie gyüllésekbe. — Februar. 24 dik napján egy a' Rajna tábortól Párisba küldetett Adjutáns, avagy segéd jelent meg a' N. Gyüllés előtt, 's ekként szólott: *Rettenetes, és ellenségeinknek félelmére termett hegy, a' te kebledből származik az a' villám, melly által a' Fr. Köz. Társaságnak minden ellenségei porrá fognak változtatni. Imé azok a' 4 zászlók, mellyeket mi nyertünk ellenségeinktől.* Eggyizersmind bé nyújtotta a' Rajna tabornál lévő N. biztosnak a' levelét is, mellyben azt a' jelentést teszi, hogy a' patrióta seregek két transport tábori tár szekeret nyertenek az ellenségtől, mellynek eggyike 100, a' másika pedig 23 terhes tár szekerekből állottanak; hogy azon ajándékot, melly a' vitézkedő seregeknek rendeltetett a' N. Gyüllés által, ezek a' Haza hasznára ajándékozzák. — Egy *Lyon*i gazdag kereskedőnek a' felesége, azon napon, mellyen férje gvillotinirozottatott, eisöben két kisdéd magzatait a' Rhodánus vizébe vetvén, maga is utánok ugrott, 's ekként vetett nyomorúságos életének véget.

Elegyes Tudósítások.

A' *Baseli* kórmányszék minap azt végzette el, hogy azon bizonyság levél, mellyet IX *Károly* Frantzia király adott vala a' *Báseli Canton*-nak az általa fel vétetett nagy summa pénzért, Párisba ne küldetessen. — Ezt a' parantsolatot már most meg változtatván, azon bizonyság levél Párisba küldetett a' *Báseli* követnek *Buxtorf* Obristlájnánának kezéhez. Meg válik mit fog a' N. Gyűlés reá felelni, meg fizeti é régi királyai által tett adosságait, avagy nem?

A' *Lengyel Ország*ból jött levelek is eggy formán bizonyítják, hogy mind a' *Pétervári*, mind a' *Konstántzinápolyi* udvar részéről nagy hadi készületek tétettetnek; sőt hogy *Mondwinoff*, *Ribas*, és *Wojnovitsch* Orosz Admirálok, immár el mentek a' fekete tengeren lévő Orosz Flottához, és olly parantsolatot vettek Fejedelmektől, hogy minden szempillantásban készen tartsák magokat a' tágas tengerre való ki repülésre.

A' *Rajna* és *Móseli* Fr. armádiáknál lévő N. biztosok következő tábori készületeket kívántak *Alsátziának*, *Lotharingiának*, az úgy nevezett *Franch Comté* nek és *Burgundiának* lakosaitól, u. m. 47500 kaputrokat, 52000 kamisolt, 139000 nadrágot, 164000 pár strümfet, 3000000 pár tzipököt, 29000 pár stífelt, 190000 inget, 20400 lovas katonának való köpönyeget, 137000 kamaslit, 10000 kalapot, 20000 kaskétot, 25000 pár pantalonst, avagy bokáig érő bőv nadrágot, és 3000 köpönyeget. A' több armádiáknak, azok a' tartományok, és osztályok tartoznak illyetén mundaurokat készíteni, a' mellyekben azok vagynak és táboroznak.

A' harmadik linéán lévő várakat is, mellyek még eddig régi valóságokban hagyattak, keménnyen kezdték a' Frantziák erősíteni. — A' *Caesar* nevű tábor erősítésére is, mellyet múlt esztendőben el foglalt vala, de ismét oda hagy-

ta *Koburg* hertzeg, számos parasztok küldettek Picárdiának tartományából.

A' N. biztosok azt irták nem régiben a' Párisi N. Gyűlésnek, hogy tellyességgel ki nem tanulhattyák *Koburg* Feldmarsalnak fel tételét, és mivel égyfzersmind hat varaiknak ostromlására, vagy inkább, véletlenül való el foglalására látatlik igyekezni, szüntelen való vigyázatban kellett nékiek lenni, és égyiket, mint a' másikat védelmezni.

Magyar Ország.

A' múlt 1793-ik esztendőnek vége tájján hirdettük vala ki Kurirunknak égyik darabjában, hogy Szeged Sz. K. Város, a' *Philosophica* tudományoknak közönséges tanittatására Fels. Fejedelmünktől engedelmet nyert. A' mint örömmel értettük, sok szép ifjúság gyűllött, 's még mostan is gyülekezik oda, azon szép, hasznos, és szükséges tudománynak, a' tudományok királynéjának tanulására. Ezen örvendetes történetnek emlékezetére, eggy igen szép deák odet, avagy éneket irt, azon iskolában a' természeti tudománynak, és gazdálkodásnak közönséges Tanítója, Tifzt. *Valla Hyacinthus* úr, mellyet méltónak lenni itiltünk mind a' két N. Magyar Hazának tudtára adni.

O D E

Liberæ, Regiæ Civitatis Szegediensis in amplificandis Bonarum Artium studiis Cura, et munificentia. 1794.

.. .. *Circum volitat jam fama per Urbes.*

Virg. L. Aeneid. 7 o.

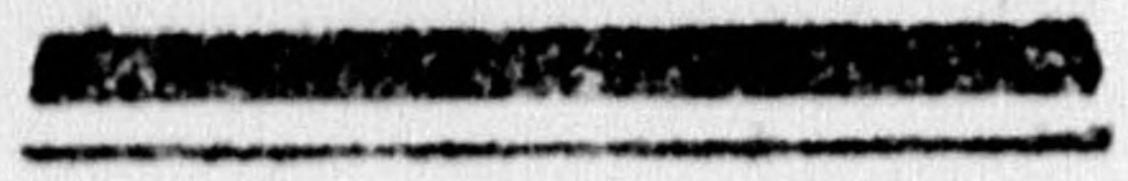
Minerva structis aedibus in suum

Late decorem Szegedio solo,

Prospexit alto laeta Olympo, hoc

Vaticinans modulata Carmen.

Urbs! a vetustis temporibus trahens
 Insigne Nomen: Regibus Hunnicis
 Dilecta: belli, et pacis arte
 Vivida, quid video parantem!
 Adtollis aedem, subrigis aethere
 Late patentem qua aede scientiae,
 Illustre sustollunt caput, qua
 Ars melior Juvenes serenet.
 Urbis potentis sub medium erigis
 Molem Scholarum, risit Apollinis
 Numen, revinctum solo claro
 Dum ire novas videt ire sedes.
 Praeclara magnis ardet in artibus
 Juventa, nostris praesidiis ferox,
 Secreta versat literarum,
 Firma suae monimenta famae.
 Molitur, o Di! quam puer impigro
 Errare passu: principia artium
 Curare discit: labra solvit,
 Et studii tener ardet igne.
 Coluntur isthic sancta Poeseos,
 Pindi sacrati Numina; Tullio
 Ductore, sumptis detonatur
 Eloquiis, gravida que prosa.
 Hic argumentis luditur horridis,
 Abstracta claro in lumine veritas
 Locatur, isthic obsoletae
 Peripati periere spinae.
Newtonus audens subrigit arduum
 Ad astra solers caerula verticem,
 Ventos que, fulmen que, et caducos
 Miscet agens tonitru vapores.
 O! chara Divis pectora! nobilis
 Urbis vetustae portio: vos Viri
 Qui sustinetis de lacerto
 Urbis onus, gravior Senatus!
 Vos eruditi tollite nominis
 Laudes, perennem tollite gloriam,
 Quam fama portat, sit per imam
 Provida laus penetrata Thulen.

Müllerus Urbis Judiciis potens,
Consul diserto tum Dugonichius
Stans argumento, Szekeressus,
Klempaius bona pars Senatus.
 Tum vos potenti consilio Patres
 Qui statis ajo: celsa laboribus
 Ponentur istis aeviterno
 Marmora non peritura seculo.
 Si quid Tonantis Filia in artibus
 Possum monendis, auxilio tegam:
 Portabo tutam Szegedana
 Efficiam vigeat Juventa.
 Adsurget istis praesidiis ferox,
 In ampliandis artibus ingeram
 Ignesque, flammisque, hic quiescam,
 Et cubito remanebo presso.
Audire Divam vaticinantibus
Cantare buccis, tum licuit mihi,
Cum ripa piscosi Tibisci
Pulsa foret, leviore limpha.

* * *

J e l e n t é s.

Győr Vármegyének Tóközi Járásában, az
 Öttevényi posta úttól egy órányi földre, *Sövény-*
házán, ismét adattathat el ebben az esztendőben
 Mélt. *Neuhold János* udvari Tanácsos, és ottani
 földes úr, számos finom gyapjas Spanyol fajból
 származott kosokat, és anya-juhokat. — Egy
 kosnak az árta 9 forint, egy anya juhé pedig
 6 for. 40 kr. A' melly Érd. hazafiak venni kíván-
 nak azokból, bővebben értekezhetnek, akár ma-
 gától a' fellyebb nevezett Méltoságtól, akár an-
 nak udvari Tisztartójától Titt. *Udvardy János* úr-
 tól, akár szóval, akár levél által, mellynek útja
Ötevényen által (p. Hochstrasz) szolgál *Sövény-*
házára.